

OPKOMST VERTELT VEEL

Het verloop van de plantopkomst kan veel informatie opleveren over het bietenperceel. Een langzame of onregelmatige opkomst, tweewassigheid en plantwegval duiden op problemen. Het is belangrijk om dit op tijd te constateren, zodat eventueel nog maatregelen genomen kunnen worden.

Met telstroken kan de teler mogelijke problemen bij de opkomst opsporen.

Door vanaf het moment dat de eerste planten opkomen het plantaantal te volgen, kunnen eventuele problemen snel in kaart gebracht worden. Door dit steeds in dezelfde, vooraf uitgezette telstroken te doen, is het mogelijk de opkomst in de tijd te volgen.

Met telstroken opkomst volgen

Telstroken dient de teler exact met een meetlint uit te meten en diagonaal over het perceel verspreid uit te zetten. Het gemiddeld aantal planten per tien meter rij vermenigvuldigd met 2000 geeft het plantaantal per hectare.

Met behulp van de applicatie '(Over)zaai, opkomst en groei' kan een teler voor zijn eigen regio en zaaitijdstip vaststellen

wat de verwachte opkomstdatum van de planten moet zijn (zie kader). Is op die datum de opkomst nog geen 50%, of is deze heel onregelmatig, dan is dat een reden om naar de oorzaak ervan te zoeken.

Oorzaak vaststellen

Een slechte of onregelmatige opkomst kan te maken hebben met het vóórkomen van ziekten en plagen. Maar het kan ook worden veroorzaakt door problemen met de bodem, bijvoorbeeld door korstvorming of droogte. Om de mogelijke oorzaak te ontdekken zal het vaak nodig zijn, om op plaatsen waar de planten ontbreken, het zaad op te zoeken. Als het zaad niet aanwezig is, kan het duiden op een probleem bij het zaaien of op muizenvraat (de opengebroken pil is dan

nog wel terug te vinden). Is zaad wel aanwezig, maar is dit niet gekiemd, kan vochtgebrek of slecht zaad de oorzaak zijn. Is er een kiem, maar blijft deze onder de oppervlakte, dan is waarschijnlijk korstvorming de reden.

Het kan ook zijn dat planten onder of net boven de grond zijn aangevreten door insecten, slakken of hazen. Als dat vermoeden bestaat, kunt u naar sporen zoeken van de aanvaller(s). Ook bodemschimmels, aaltjes en een lage pH kunnen plantwegval veroorzaken. Dergelijke oorzaken herkennen kan door de symptomen bij de plant op te zoeken in de applicatie 'Ziekten en plagen' (zie www.irs.nl of de IRS-app). In alle gevallen moet de teler eerst de oorzaak kennen, voordat hij maatregelen kan nemen.

Overzaaien zelden lonend

Overzaaien is pas lonend als het plantaantal zeer laag en onregelmatig is en dat ook blijft. Dat komt omdat overzaaien veel extra kosten met zich meebrengt, maar ook omdat een overgezaaid gewas later is en daardoor een korter groeiseizoen heeft. Bovendien kunnen suikerbieten enorm compenseren: als er weinig

Rubriek onder
verantwoordelijkheid van:

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom

Tel.: +31 (0) 164 274 400

Fax.: +31 (0) 164 250 962

irs@irs.nl

www.irs.nl

Eindredactie: Jurgen Maassen

Om de oorzaak van een slechte opkomst vast te stellen zal het vaak nodig zijn om het zaad op te zoeken.

planten staan, nemen de overgebleven bieten de productie over en worden groter. Tenslotte moet de oorzaak van het slechte plantbestand bekend zijn en zijn opgelost. Of overzaaien loont, hangt van de zaaidatum af en van het plantaantal. Dit kunt u met de applicatie '(Over)zaai, opkomst en groei' zelf berekenen (zie kader).

Noud van Swaaij

Applicatie (Over)zaai, opkomst en groei

Het moment dat de planten zullen opkomen is vooral afhankelijk van de temperatuur. De applicatie '(Over)zaai, opkomst en groei' (zie www.irs.nl of de IRS-app) berekent voor iedere regio de verwachte opkomstdatum en groeipuntsdatum (zie schermafbeelding). De applicatie gebruikt daarvoor de zelf in te stellen zaaidatum en actuele en verwachte temperatuur.

Daarnaast kan de teler informatie krijgen over het verloop van temperatuur, straling, neerslag en verdamping over de door hem zelf ingestelde periode. De applicatie laat de dagwaarden en de som van het gevraagde weergegeven in die periode zien.

De applicatie kan ook behulpzaam zijn bij het bepalen of overzaaien lonend is. Daarvoor moet de teler de oorspronkelijke en de geplande, nieuwe zaaidatum invoeren alsmede het plantaantal op het perceel. Daarmee wordt het saldoverschil tussen wel en niet overzaaien berekend.

Kom 2 juni naar Lelystad voor de **Praktijkmiddag suikerbieten!**

PPO-agv Lelystad en IRS verzorgen op donderdagmiddag 2 juni 2016 in Lelystad een Praktijkmiddag suikerbieten met een uitvoerig en interessant programma. Er is een bedrijvenmarkt en via een geleide rondgang krijgt u uitleg bij diverse onderwerpen en demo's. Toegelicht worden rassenkeuze, kali- en fosfaatbemesting en het effect van de groenbemesterkeuze op ziekten en plagen in de bietenteelt. Ook kunt u kennismaken met problemen die u in uw bietenperceel kunt tegenkomen. Drift- en middelenreductie staat centraal op het demoveld geïntegreerde onkruidbeheersing. Verder wordt ingegaan op hoe u met spuittechniek kunt inspelen op 75% driftreductie. Wilt u de officiële opening en de presentatie 'suikerbieten – fit voor de toekomst' van Frans Tijink (directeur IRS) bijwonen, zorg dan dat u uiterlijk 13.00 uur aanwezig bent. Meer over het programma, hoofdsponsor, bedrijven op de bedrijvenmarkt kunt u vinden op: www.wageningenur.nl/suikerbieten2016.

Datum: 2 juni 2016

Plaats: PPO Lelystad, Edelhertweg 1, Lelystad

Tijden: 13.00-13.25 uur: officiële opening + presentatie 'suikerbieten – fit voor de toekomst'
13.00-18.30 uur: bedrijvenmarkt
13.25-15.25 uur: start geleide rondgang langs de diverse onderwerpen